

Số: 76/BC-SCT

Gia Lai, ngày 05 tháng 10 năm 2015

BÁO CÁO

Hoạt động thương mại biên giới tỉnh Gia Lai 9 tháng năm 2015

I. TÌNH HÌNH CHUNG:

Tỉnh Gia Lai có đường biên giới hơn 90 km tiếp giáp với tỉnh Ratanakiri - Vương quốc Campuchia (trong đó 19,6km là đường sông Sê San, 70,4km đất liền). Trên tuyến biên giới này có 08 cửa khẩu phụ, lối mở (trong đó 01 cửa khẩu phụ chưa triển khai vì chưa có nhu cầu xuất nhập cảnh và xuất nhập khẩu hàng hóa) và 01 cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh. Hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới diễn ra chủ yếu ở cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh, các cửa khẩu phụ chủ yếu là hoạt động trao đổi của cư dân biên giới và nhập khẩu gỗ.

Hoạt động thương mại biên giới của tỉnh 9 tháng năm 2015 đã đạt được những kết quả nhất định. Tình hình kinh tế, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội khu vực biên giới cơ bản ổn định. Hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa có phần suy giảm so với cùng kỳ. Các đơn vị chức năng đã triển khai thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trong các lĩnh vực xuất nhập khẩu hàng hóa, hải quan, kiểm dịch, chống buôn lậu và gian lận thương mại..., đã kịp thời tháo gỡ những vướng mắc, tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN:

1. Kết quả hoạt động xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh qua biên giới:

a. Xuất nhập khẩu:

Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua biên giới ước 9 tháng năm 2015 đạt 117,41 triệu USD, giảm 11,45% so với cùng kỳ. Nguyên nhân do kim ngạch nhập khẩu giảm tập trung ở mặt hàng gỗ xẻ nhập khẩu do Thông tư của Bộ Công Thương tạm ngưng hoạt động tạm nhập tái xuất gỗ nguyên liệu từ Lào, Campuchia có hiệu lực từ tháng 12/2014; các dự án khai hoang, trồng trọt tại Campuchia hoạt động cầm chừng nên kim ngạch xuất khẩu máy móc, thiết bị, phân bón, cây giống giảm so với năm 2014. Trong đó:

- Xuất khẩu đạt 31,95 triệu USD, giảm 9,5% so với cùng kỳ (các doanh nghiệp trong tỉnh đạt 28,8 triệu USD). Một số mặt hàng xuất khẩu chủ yếu: xăng dầu 20,9 triệu USD, máy móc thiết bị 1,65 triệu USD, hàng bách hóa 3,32 triệu USD, năng lượng điện 1,8 triệu USD, phân bón và một số hàng hóa khác.

- Nhập khẩu đạt 85,46 triệu USD, giảm 12,15% so với cùng kỳ (các doanh nghiệp trong tỉnh đạt 76,6 triệu USD). Mặt hàng chủ yếu là sản lát 146.100 tấn/33,06 triệu USD, hạt điều 24.100 tấn/30,54 triệu USD, gỗ xẻ 19,82 triệu USD và một số mặt hàng khác.

Công tác kiểm tra giám sát hàng hóa, người và phương tiện xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh luôn được chú trọng triển khai. Hầu hết các doanh nghiệp tham gia hoạt động xuất nhập khẩu chấp hành tốt các quy định pháp luật về Hải quan.

b. Xuất nhập cảnh:

Đối với hoạt động xuất nhập cảnh người và phương tiện: Các lực lượng chức năng làm tốt công tác kiểm tra, kiểm soát xuất nhập cảnh, xuất nhập biên; giám sát phương tiện xuất nhập cảnh. 9 tháng năm 2015 đã có hơn 90.209 lượt khách xuất nhập cảnh, 30.987 lượt người xuất nhập biên, hơn 10.303 lượt phương tiện xuất nhập cảnh và 17.940 lượt phương tiện xuất nhập biên.

c. Công tác thu thuế:

Tổng thu thuế và thu khác 9 tháng năm 2015 tại Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh đạt 38,11 tỷ đồng, đạt 182% kế hoạch giao năm 2015; nguồn thu chủ yếu là thuế giá trị gia tăng từ mặt hàng gỗ nguyên liệu nhập khẩu.

2. Tình hình hợp tác đầu tư sang Campuchia:

Đến nay, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã cấp 12 giấy chứng nhận đầu tư ra nước ngoài cho 08 doanh nghiệp trên địa bàn Gia Lai đầu tư tại các tỉnh Ratanakiri, Stung Treng, Kampong Thom của Vương quốc Campuchia với tổng vốn đầu tư đăng ký 702 triệu USD. Quy mô đầu tư trồng 64.940 ha Cao su, 9.470 ha cây cọ dầu, 02 nhà máy chế biến mủ cao su tổng công suất 22.000 tấn/năm, 01 nhà máy chế biến gỗ công suất 10.000 m³/năm, 01 dự án khai thác và chế biến mỏ sắt 1.400.000 tấn quặng/năm. Tổng số vốn đã thực hiện đến nay hơn 373 triệu USD, đạt 53%.

Nhìn chung các dự án đầu tư của tỉnh tại Campuchia đều đã được triển khai thực hiện. Hầu hết các dự án đạt trên 50% kế hoạch, một số dự án đã hoàn thành đến 80-90%. Kết quả đã đóng góp thiết thực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của Campuchia, góp phần củng cố và thúc đẩy quan hệ hợp tác giữa hai nước nói chung.

3. Hoạt động kiểm tra, kiểm soát, chống buôn lậu, giữ gìn an ninh trên tuyến biên giới Campuchia:

Tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới thời gian qua diễn ra ở cấp độ nhỏ, đáng chú ý là mặt hàng thuốc lá ngoại, địa bàn tập trung chủ yếu ở cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh, rải rác ở một số cửa khẩu phụ, lối mở.

Các lực lượng chức năng: Bộ đội biên phòng tỉnh, Công an tỉnh, Cục Hải quan Gia Lai - Kon Tum đã thường xuyên trao đổi thông tin, có kế hoạch phối hợp trong kiểm tra, kiểm soát hoạt động xuất nhập khẩu hàng hoá, xuất nhập cảnh người và phương tiện, chống buôn lậu qua biên giới, tuần tra kiểm soát khu vực biên giới... đã thu được những kết quả đáng kể, góp phần đảm bảo an ninh trật tự và bình ổn thị trường vùng biên giới.

Trong 9 tháng đầu năm 2015, lực lượng chức năng đã xử lý 50 vụ vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới, 31 vụ vi phạm hành chính trong lĩnh vực Hải quan và một số vụ vi phạm khác trong lĩnh vực an ninh biên giới, tội phạm ma túy... Tổng số tiền thu phạt hành chính và nộp ngân sách hơn 275 triệu đồng, thu giữ hơn 64.000 gói thuốc lá các loại, hơn 55 m³ gỗ các loại, 03 xe ô tô, 02 xe độ, 23 xe máy... và một số tang vật phương tiện vi phạm khác.

4. Tình hình hoạt động Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh:

Đến nay, Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh đã có 54 doanh nghiệp đăng ký kinh doanh. Riêng tại khu trung tâm có 14 doanh nghiệp đang hoạt động và 06 dự án đã được cấp phép đầu tư. Các doanh nghiệp đăng ký kinh doanh tập trung vào một số lĩnh vực: Kinh doanh hàng nông sản, vật liệu xây dựng, đặt trạm cân, mở văn phòng, xây dựng kho bãi...

Hoạt động kinh doanh tại chợ trong khu thương mại không được thường xuyên, chỉ tập trung vào mùa vụ nông sản. Có 04/08 Ki-ốt đã cho người Campuchia

thuê để kinh doanh mua bán, chủ yếu là các mặt hàng tiêu dùng có xuất xứ từ Campuchia, Thái Lan.

Bãi đậu xe vận tải hành khách đã được đầu tư xây dựng đảm bảo các hoạt động vận tải hành khách đi và đến Cửa khẩu. Hiện bãi đậu xe nông sản đã được Ủy ban nhân dân tỉnh cho phép đầu tư và đã được Ban quản lý Khu kinh tế tỉnh cấp giấy chứng nhận đầu tư. Việc này sẽ tạo điều kiện cho các hoạt động vận tải và thương mại tại cửa khẩu Lệ Thanh thuận lợi hơn trong thời gian tới.

Hoạt động bốc xếp, cân, sang tải hàng hóa hiện nay được thực hiện ở địa điểm tập kết, kiểm tra hàng hóa xuất nhập khẩu tại Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh do Công ty TNHH MTV Bảo Hoàng làm chủ đầu tư. Quá trình thực hiện thủ tục hải quan, việc thu phí dịch vụ tuân thủ theo đúng quy định của UBND tỉnh Gia Lai và các cơ quan chức năng.

5. Một số hoạt động khác:

- Hoạt động kiểm dịch thực vật và kiểm tra an toàn thực phẩm hàng hóa có nguồn gốc thực vật nhập khẩu:

9 tháng đầu năm 2015 Trạm kiểm dịch thực vật Cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh đã kiểm tra và cấp giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật cho 131 lô hàng nông lâm sản nhập khẩu qua cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh và các cửa khẩu phụ, lối mở; trong đó có 4.982 tấn nông sản các loại như sản lát khô, hạt điều thô, hạt tiêu đen, ngô hạt...; hơn 3.858 m³ gỗ xẻ các loại.

Số lượng hàng hóa nông sản các loại được kiểm tra và cấp giấy chứng nhận an toàn thực phẩm là 609 lô hàng, với khối lượng 187.222 tấn hàng hóa gồm sản lát khô, hạt điều thô, hạt tiêu đen, ngô hạt...

Quá trình kiểm dịch thực vật, kiểm tra an toàn thực phẩm và cấp giấy chứng nhận được thực hiện theo đúng quy định, không xảy ra khiếu nại từ khách hàng.

- Hoạt động thanh toán qua Ngân hàng:

Ngân hàng Nhà nước chi nhánh tỉnh Gia Lai đã tiếp tục triển khai các văn bản pháp luật liên quan đến sử dụng ngoại tệ, hiệp định mua bán trao đổi hàng hóa và dịch vụ thương mại tại khu vực biên giới được ký kết giữa chính phủ Việt Nam và Chính phủ Campuchia đến các tổ chức tín dụng trên địa bàn. Hiện nay, tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh đã có 04 phòng giao dịch của 04 Ngân hàng thương mại (Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn, Ngân hàng Công thương, Ngân hàng phát triển nhà và đồng bằng sông Cửu Long, Ngân hàng đầu tư và phát triển Nam Gia Lai); 01 đại lý thu đổi ngoại tệ tại cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh do công ty TNHH MTV Bảo Hoàng làm đại lý cho Ngân hàng đầu tư và phát triển Nam Gia Lai; chưa có bàn đổi ngoại tệ cá nhân. Doanh số thu đổi ngoại tệ của Đại lý đổi ngoại tệ tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh trong 9 tháng đầu năm ước khoảng 160.000 USD.

- Hoạt động kiểm dịch y tế biên giới:

Sở Y tế đã thành lập khoa kiểm dịch y tế biên giới thuộc Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh và bố trí làm việc tại Trạm kiểm soát liên hợp cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh. Bước đầu đi vào hoạt động còn nhiều khó khăn do nguồn nhân lực hạn chế, trang thiết bị thiếu thốn, chỗ làm việc chưa được đầu tư xây dựng. 9 tháng đầu năm 2015 đã thực hiện kiểm dịch y tế hơn 91.985 lượt người xuất nhập cảnh.

- Hoạt động vận tải:

9 tháng đầu năm đã tham mưu cho Tổng cục đường bộ Việt Nam cấp phép kinh doanh vận tải đường bộ quốc tế Việt Nam – Campuchia cho 01 đơn vị, nâng tổng số đơn vị được cấp phép trên địa bàn tỉnh là 08 đơn vị. Số lượng phương tiện được cấp phép hoạt động 57 xe, chiếm 14,8% hạn ngạch tổng số phương tiện vận tải thương mại của Việt Nam được phép hoạt động tại Campuchia.

Hiện nay, việc cấp phép cho các phương tiện phi thương mại đã được tháo gỡ theo Thông tư 63/2013/TT-BGTVT ngày 13/12/2013 của Bộ Giao thông vận tải, đã tạo điều kiện thuận lợi cho các phương tiện phi thương mại của các doanh nghiệp, cá nhân Việt Nam tìm kiếm cơ hội kinh doanh tại các nước Lào, Campuchia. Trong 9 tháng đầu năm 2015 Sở Giao thông Vận tải đã cấp 551 giấy phép liên vận cho phương tiện phi thương mại hoạt động giữa 3 nước Việt Nam – Lào – Campuchia; dự báo trong thời gian đến số lượng phương tiện đề nghị cấp phép sẽ tiếp tục tăng.

6. Một số tồn tại, hạn chế:

9 tháng đầu năm 2015, hoạt động thương mại biên giới tỉnh đã đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên vẫn còn một số tồn tại như:

- Khu kinh tế Cửa khẩu Lê Thanh thiếu vốn đầu tư, tình hình thu hút đầu tư vẫn chưa có nhiều khởi sắc, tiến độ đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng còn chậm. Hoạt động chợ, Trung tâm thương mại tại cửa khẩu chưa thu hút được nhiều đơn vị tham gia, việc trao đổi mua bán không thường xuyên, chỉ diễn ra theo thời vụ. Các xã biên giới hầu hết chưa có chợ, địa hình phức tạp, phân bố dân cư thưa thớt, kinh tế khó khăn của vùng biên giới đã làm hạn chế mức độ giao thương hàng hoá giữa tỉnh Gia Lai với Campuchia.

- Công tác kiểm dịch thực vật, kiểm dịch y tế biên giới tại Cửa khẩu quốc tế Lê Thanh còn hạn chế do cơ sở vật chất trang thiết bị tại trạm kiểm dịch còn thiếu thốn; sự phối hợp của các cơ quan chức năng trong khâu kiểm dịch tại Cửa khẩu đôi khi chưa được đồng bộ, chặt chẽ; nơi làm việc cũng như chỗ ở cho cán bộ kiểm dịch chưa được đầu tư xây dựng.

- Là tỉnh giáp ranh với Campuchia nên việc qua lại, giao lưu buôn bán, đầu tư, khai thác giữa hai nước khá lớn, với số lượng phương tiện đã được cấp phép chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế. Việc áp dụng hạn ngạch phương tiện thương mại như hiện nay gây cản trở cho hoạt động giao thương giữa hai nước.

- Các doanh nghiệp Việt Nam còn gặp khó khăn trong việc thực hiện các khoản thuế, lệ phí đối với máy móc thiết bị, dụng cụ quản lý, bị hạn chế số lượng lao động là người Việt nam... khi đưa sang Campuchia để thực hiện các dự án đầu tư.

- Hiện nay tỉnh chưa thành lập Ban quản lý cửa khẩu theo Quyết định số 45/2013/QĐ-TTg ngày 25/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ. Hiện tại quản lý hoạt động tại khu kinh tế cửa khẩu Lê Thanh do Ban quản lý khu kinh tế tỉnh đảm nhiệm.

Trên đây là báo cáo tổng hợp tình hình hoạt động thương mại biên giới trên địa bàn tỉnh Gia Lai 9 tháng đầu năm 2015./.

Nơi nhận:

- Vụ TM BG&MN - Bộ Công thương (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Giám đốc Sở;
- Lưu VT, XNK&TMĐT.

